

Hur har DVA arbetat med FNI

Lisbeth Martinsson Skinnar, VD

Andreas Werpers, Konsult

2025-03-20

Dala Vatten och Avfall

Dala Vatten och Avfall är ett samordningsbolag som ansvarar för VA och avfallsverksamheterna i Gagnef, Leksand, Rättvik och Vansbro. Huvudkontoret ligger i Leksand.

Totalt ca 44 000 invånare på en geografiskt stor yta med en stor andel fritidshus.

Flera av kommunerna är "turistkommuner" runt Siljan.

Vårt ”Motto” avseende FNI

”Där vi hämtar rest- och matavfall idag där skall vi hämta förpackningar”- det är FNI.

Viktiga förutsättningar för Dala Vatten och Avfall vid val av system FNI

- Materialåtervinningen ska öka och restavfallet ska minska
- Våra kostnader ska täckas av den ersättning som vi får från Naturvårdsverket, d.v.s. ingen taxepåverkan vid införande av FNI
 - System för insamling av förpackningar ska ske som ett komplement till nuvarande system
 - Genom att bibehålla befintlig infrastruktur (kärl för mat- och restavfall) undviker vi att "kasta bort" 23 miljoner kr i tidigare investeringar
 - Systemet ska byggas utifrån sidlastande tömningar då huvuddelen av tömningar hos våra kunder sker med sidlastare
- Det ska inte kvarstå ett behov av ÅVS när FNI väl är infört

Vad DVA gjort och gör i samband med nya förordningen

- Plast och papper
 - Villor
 - Gemensamma hämtställen
- Komprimera avfallet i kärlen/tömma med sidlastare
- Införa LIP med plast, papper, glas/glas och metall
- Omlastningshallar
- Griparm
- Skrivelse och debattartikel
- Metall - test
- Glas/Glas
- Återvinningsstationerna
 - Följa upp användandet – vilka fraktioner behövs mest/minst utrymme för
 - Minska tömningsintervallet
 - Minska antalet återvinningsstationer
- Anytime på ÅVC – mål att öka tillgängligheten
- Mr Fill
- Textil

Hur gick vi till väga?

- Kundundersökning om förpackningar (0-punktsmätning)
- Test av insamling av plast- och pappersförpackningar vid 600 villor (ej fritidshus inledningsvis) – start november 2023
 - Brevutskick med information
 - Riktade notiser i vår app
 - Pressmeddelanden och pressträffar
- Uppföljande kundundersökningar

Vecka Veckodag Datum månad	Vecka	Vecka Veckodag Datum månad	Vecka	Vecka Veckodag Datum månad	Vecka	Vecka Veckodag Datum månad	Vecka	Vecka Veckodag Datum månad	Vecka	Vecka Veckodag Datum månad
Matavfall		Matavfall		Matavfall		Matavfall		Matavfall		Matavfall
Restavfall		Plast- förpackningar		Pappers- förpackningar		Restavfall		Plast- förpackningar		Pappers- förpackningar

Resultat av testet

- Rena fraktioner
- Nöjda kunder
- Restavfallet minskade med 30%

Beslutsunderlag togs fram för beslut i respektive styrelse (4st).

- Beslut fattades mars 2024 om insamling av plast- och pappersförpackningar i separata kärl för villor och fritidshus med egna kärl.
- Upphandling av kärl och insamling av plast- och pappersförpackningar genomfördes

Insikter

- Vi har även testat att komprimera plast- och pappersförpackningar i kärnen
- Resultatet visar att det går alldeles utmärkt att komprimera i kärnen utan problem vid tömning
- Vid komprimering blir resultatet att ett 240 liters kärl kan rymma betydligt mer volym
- Viktigt att inte enbart se på liter/vecka

Hur gör vi?

- Kärlstorlek 240 liter
- Tömningsintervall var 6:e vecka
- Egen organisation för utställning av kärl skapades
- Skyndsamt införa FNI för plast- och pappersförpackningar hos villor och fritidshuskunder
 - Utställning kärl påbörjades september 2024 och vi beräknar vara klara 25 april 2025 då vi har ställt ut ca 40 000 kärl
- Utökat med kärl för plast- och pappersförpackningar på våra Gemensamma Hämtställen
- Infört 30 nya LIP (Lättillgängliga platser)
- Omlastningshallar i två av våra kommuner upphandlades och byggdes.
 - Leksand klar juni 2024
 - Vansbro klar februari 2025

Skrivelse FNI och Debattartikel

- Skrivelse FNI inlämnad till regeringen och NV, 2024-09-23.
55 kommuner står bakom skrivelsen som i huvudsak påtalar vikten av att kommunerna ska ges större flexibilitet i val av system för glas och metall.
- Debattartikel i Dagens Samhälle, publicerad 2024-11-18.
Bakom artikeln står 6 Vd:ar varav DVA är en av dem.

Vi önskar en förordningsändring i första hand.

Vill fortsätta få möjlighet att använda
Återvinningsstationerna för glas och metall

Test insamling metallförpackningar

- Start av test - 1 mars 2025
- Samma testområde som tidigare – 600 hushåll i Rättvik
- Delat ut säck (genomskinlig) för metallförpackningar
- Hämtning planeras ske var 12:e vecka under testet för att kunna bedöma volymer och lämpligt hämtningsintervall vid skarpt "läge".
- Det kommer att ge oss den data vi behöver för ett systemval

Ett alternativ kan vara att hämtning framgent sker "on demand" men med fasta hämtningsdagar – samma som för hämtning av grovavfall.

Test insamling metallförpackningar

Test insamling metallförpackningar

- Mängder
- Säcken hållbarhet
- Insamlingsmetod

Glasförpackningar

- Metod för insamling av fraktionerna ofärgat glas, färgat glas kommer vi att avvakta med då det händer mycket kring såväl teknikutveckling som påverkansarbete avseende detta.
- Lämnat in skrivelse till Naturvårdsverket om ändring i förordning vi vill att det fortsatt går att lämna glasförpackningar på ÅVS.
- Se över möjligheten att få lämna ofärgat glas och färgat glas tillsammans.
- Om insamling ändå ska ske vid fastighet 2027 finns möjlighet till insamling vid fastighet utan taxepåverkan (förutsatt att ersättningsnivåerna är lika som idag).

ÅTERVINNINGSTATION

Här kan du som privatperson lämna förpackningar och tidningar

Behövs städning eller tömning?

Hjälp oss hålla rent och snyggt på området.
Hör gärna av dig till oss om det behöver städas
eller om behållarna är överfulla.

Felanmälan sker via formuläret
som du hittar via QR-koden här:

Du kan även maila info@dvaab.se
eller ringa oss på 0247 -44 100.

Uppge ID: 5974

Mat- och restavfall **kan inte** lämnas här.

Övrigt avfall lämnas på ÅVC

Elektronik, farligt avfall och grovavfall lämnas
på våra bemannade återvinningscentraler, ÅVC.

Företag och verksamheter

Återvinningsstationen är endast till för privatpersoner.
Företag och verksamheter kan läsa mer om vad som
gäller på dalavattenavfall.se/foretag

Återvinningsstationerna

Sedan övertagandet 1 januari 2024 har vi:

- Dekalerat om våra 40 återvinningsstationer
- Ökat städningsintervallet
- Kontinuerligt inspekterat stationerna
- Följt upp fyllnadsgraden i behållarna
- I samband med införandet av kärll för plast- och pappersförpackningar har vi kunnat minska på tömningsintervallet för dessa fraktioner på återvinningsstationerna

Från 1 jan 2027 kommer endast ett fåtal återvinningsstationer att finnas kvar och då endast för skrymmande förpackningar eller för de materialslag som enligt förordningen får lämnas på en återvinningsstation.

Tack för att du sorterar!

Dala Vatten
och Avfall

Mr Fäll

- Lösning för ex parker och torg
- Komprimerande kärl (600 kg)
- Komprimerar ej på glas
- Kan ställa in olika fyllnadsgrader
- Drivs med solceller
- Uppkopplade
- Mail om fyllnadsgrad mm
- Statistik via portal
- Kärlestorlek 360 l
- *Går att ställa bredvid varandra eller rygg i rygg*

Griparm

Vi försöker styra så mycket flöden som möjligt till våra ÅVC:er därför har vi investerat i behållare med större inkastöppningar.

För att effektivisera tömningarna har vi tagit fram/konstruerat en griparm så egen personal kan tömma behållarna istället för entreprenör.

Vi tömmer förpackningsbehållarna själva i egen regi på våra Återvinningscentraler.

Målsättning:
Öka tillgängligheten

ANYTIME

Efter godkänd
utbildning

Dygnet runt

Nästan alla fraktioner
utomhus

Är en betaltjänst

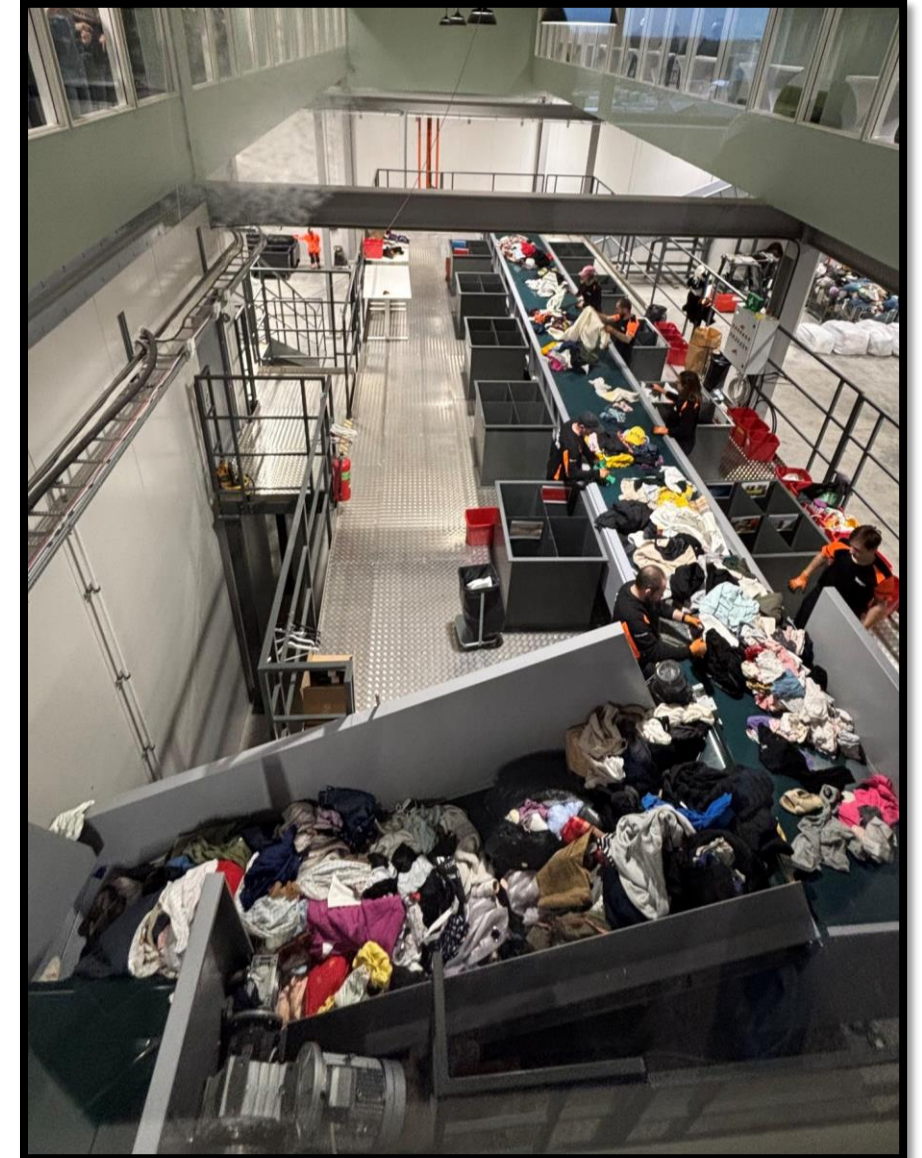
Anläggningar 2025

- Dala-Floda 1/5
- Limhagen 1/5
- Drafsån 1/10
- Furudal 1/10
- Nya ÅVC Djurås 1/10
- Bäckdalen - datum ej bestämt

Textil

Textil

- Från 1 januari 2025 är det obligatoriskt att sortera ut textil från annat avfall.
- Detta gäller inom hela EU och omfattar både privatpersoner och företag.
- 30-31/1 studiebesök hos Telge och deras nya anläggning för försortering av textil.
- Textilierna hos Telge skickas vidare för att:
 - Säljas i second hand butiker
 - Skänkas som bistånd
 - Återvinnas
- Avtal textil klara för samtliga av DVA:s kommuner
- Vi följer nu vad som händer kring lagen om producentansvar för textil.

Textil för Dala Vatten och Avfalls kunder

Återvinningsstationerna

Human Bridge och PMU

Begagnade kläder, plagg, underkläder, sängkläder,
handdukar, hushållstextilier.

Endast hela skor (om möjligt i par och hopknutna),
hattar, filter, handväskor, bälten, accessoarer.

Återvinningscentralerna

Avtal med försorteringsanläggningen Telge textil

Helt och rent, trasigt eller smutsigt – all textil är värdefull.

Accessoarer, kläder, hemtextilier, mjukisdjur,
prydnadskuddar, hela skor, hela, bälten,
handväskor, sängkläder.

En bättre miljö idag
och för kommande generationer.